

## Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.  
 на пів року . . . . . 10 кор.  
 на чверть року . . . . . 5 кор.  
 на місяць . . . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . . . 16 рублів  
 або 36 франків  
 на пів року . . . . . 8 рублів  
 або 18 франків  
 Поодинокі числа по 16 сот.

# РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш молоді  
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових писем М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня  
 тричі на тиждень і руских свят  
 і 1/2 год. пополуночі.

Редакція, адміністрація і  
 експедиція «Руслана» під ч. 1.  
 т. Домбровського (Хорунжия). Екс-  
 едиція місцева в Агенції Со-  
 коловського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише  
 на попереднє застереженє. —  
 Рекламці неопечатані підляга-  
 ють від порту. — Оголошеня зви-  
 чайні приймають ся по ціні  
 20 с. від стрічки, а в «Над-  
 слани» 40 с. від стрічки. По-  
 дяки і приватні донесеня по  
 30 с. від стрічки.

## Внутрішньо-політичне положенє.

(X) Віденське дневникарство щораз більше починає займатися внутрішнім політичним положенням в Австрії і обговорювати різні можливі способи його поправки. Загально вказують на те, що нині вельми трудно щось певного в сій справі сказати, позаяк розвиток відносин у нас залежить вельми від того, як уложать ся справи в Угорщині. А знов вельми трудно з Австрії оцінювати вірно положенє в Угорщині, бо треба би на місци помчувати всі внутрішні і тактичні поступки угорського союму, що лише для місцевих можливе, наколи хочуть належно предсказати дальший хід справ. Тимчасом як-раз по останніх засіданнях угорського союму навіть саме правительство не може приблизно сказати, який може там послідувати зворот в найблизших тижнях, отже тим менше можуть австрійські політики робити якісь комбінації в тих справах. А позаяк справи Австрії й Угорщини так тісно з собою звязані і обопільно на себе виливають, то з усерега виходить, що тут і там настала велика непевність, так що взагалі неможливі ніякі обчислення наслідків сего політичного положеня.

Що там і тут положенє є невиносиме, се всі відчувають, але й не треба єго так трагічно оцінювати, позаяк вражіння і почуваня не є певним мірилом політичним. Особливо в Австрії привикли на всю політику глядіти скрізь чорні окуляри. Хоч в обидвох половинах монархії політичне положенє вельми замотане, однак не можна єго вважати безвиглядним і безнадійним, бо в обидвох половинах держави розходить ся о питаня, які дадут ся розв'язати. Нема сумніву, що і теоретична і практична розв'язка сих політичних питань і тут і там є трудна, але таки дадут ся сї різниці вирівнати, бо инакше треба би допустити можливість розриву звязи між Австрією і Угорщиною і розклад самої монархії, а про се ніякий поважний політик не думає.

Австро-угорській монархії не грозить ніяка зверхня небезпечність, відносини до сусідніх держав є як найліпші. Правда, що на Балкані нагромадили ся чорні хмари і імовірно прийде там до воєнної інтервенції Австрії, але як-раз ті відносини балканські приневолять Австрію й Угорщину до порозуміння і ми вже перед кількома днями вказували на розпорядки угорського міністра Нірога, які з тими відносинами остають в звязи. Така воєнна інтервенція вимагає доброго порозуміння і свідомої цілі акції. Можна отже припустити, що балканська справа причинить ся чимало до переведеня австро-угорської угоди, а навіть др. Крамарж в делегаційній промові вказав на те, що скорої полагоди австро-угорської угоди вимагають економічні інтереси обидвох частин монархії. Правда, що він промовляв тут з чесько-національного становища, висловлюючи тривогу, що на случай розриву австро-угорського союзу

могли би Німці домагатися цілої унії з Німеччиною, але сю тривогу розвіяв справознавець Бакегем, позаяк високі цілі німецької тарифи відвертають сю небезпечність, і таки нічого иншого не остає, як перевести в діло австро-угорську угоду.

А коли се має послідувати, то конечно треба уздоровити наші парламентарні відносини. Але се легше сказати, як зробити. Всі відчувають се, що такий розлад довше не може тривати не лише з політичних, але головно з економічних причин. Австрія може скріпити своє становище супроти Угорщини лише полагодою німецько-чеського спору, а се причинило-б ся і до поправки внутрішніх економічних відносин, які останніми часами вельми погіршили ся. Чехи повинні обдумати способи відвороту від обструкції, проти котрої вже й маси народу ворухать ся, а й др. Герольд звернув в останній бесіді своїй бачність на сї прояви. Останні події вказують на се, що Чехи не можуть сподівати ся ніякого успіху по обструкції та що становище д-ра Кербера не лише не зуміли они підкопати, але оно навіть скріпило ся. Видко, що в міродайних кругах виробило ся переконанє, що др. Кербер не в змозі розв'язати трудне питанє німецько-чеське, але й Німці будуть приневолені залишити своє опорне становище і нагадати собі слова пок. Кайцля про паперову стіну. Тимто поважні політики сподівають ся, що політичне положенє поправить ся ще перед починком нової сесії державної ради і що перед тим ще послідує якийсь зворот в німецько-чеськім спорі.

## Допись з Бродів.

(Посольське віче п. Барвіньського).

На понеділок 28. я. ст. грудня оповіщено по дневниках віче п. Барвіньського в салі музичного товариства в Бродях. Московфільський штаб вірний становищу, яке заняв «Галічанець» до особи п. Барвіньського, робив заздалегідь підготовленя в Бродщині і сюди наспіли до потайних керманців московфільських відповідні директиви не лише зі Львова, але й від колонійського амбасадора. Окрім того прибули і головні аранжери із Львова з редакції «Галічанця» Савчак, богослови Яворський і Балюта і кількох академиків на підмогу збанкрутованому купцеві бродському Носевичови, котрий тепер пустив ся на політику, а крім того стягнуто кільканайцять бродських міщан і деяких крикунів з Чехів. Характеристично, що серед сєї компанії опинив ся і редактор «Селянина» відомий Дем'янчук, а рада повітова мала достарчити ковбас і бочку пива. Уже в неділю вечер підохчувала ся та чеська компанія таким способом до свого діла.

Салю зановило около триста селян, прибуло також досить св'ященників, оо. Дзерович з Топорова, Герасимович з Туря, оо. Гриб, Сілівський, Дуткевич з Дубя, Чировський, Ричар, Олексин, Ваврик, Глібовський, Гутковский з Ясенова, о. сов. Доланський і ин., явило ся також кілька пань. Уже при виборі президиї намагала ся московфільська компанія викликати бучу,

позаяк предложено на председателя зборів о. сов. Дзеровича, другі знов предклали проф. Саната, котрий і проводив зборам і уділив голосу послови Барвіньському. В півторагодинній бесіді, котрої уважно вислухали збори, обговорив п. Барвіньський політичне положенє в радї державній, вказуючи на те, як німецько-чеський спір спиває всяку роботу і унеможливає там вивести потреби і домаганя руского народу. Відтак згадав про економічні і культурні домаганя, які ставили рускі послы в радї державній а також сам п. Барвіньський при бюджетовій розправі в 1901/2, згадав справу академічної сесії і руский університет, а відтак про соймові справи, закон о рентових оселях, о бюрах посередництва праці, ловецький закон і справу станіславської гімназії та зложене мандатів рускими послами і зазначив, що і владики наші солідарно ішли з рускими послами. Председатель відчитав відтак резолюцію, котра висказує одобренє зложеня мандатів і подяку та довіре сьм руским послам і п. Барвіньському а погорду ре егітам, другу резолюцію, котра висловлює подяку владикам іменно С. Е. Митрополитови Шептицькому. Обидві резолюції збори ухвалили. Колиж опісля з московфільської компанії Черняк почав відчитувати написані єму сєю компанією замітки про вибори з 1897. р., про подорож п. Барвіньського по Боснії і т. п., заявив председатель проф. Санат, що се є безпредметове по ухваленю повисших резолюцій і закрав збори, почім п. Барвіньський удав ся на збори Руско-укр. Бурей.

Московфільська компанія, серед котрої було кільканайцять підохочених повітовим пивом, хотіла викликати бучу, озлоблена тим, що не повело ся їй розбити зборів і почали сьпівати «Мир вам братя», а вишовши на улицю «вічная пам'ять», та опісля удада ся дальше на пиво. Підчас зборів Бурей прибули виборці зібрані з всіх громад, які були репрезентовані на вічу, і висловили свій жаль, що галабурдники московфільські підохочені намагали ся замішати лад в так поважній для руского народу хвилі і заявили ще раз свою подяку послови Барвіньському та запевнили, що одностайно стоять за єго кандидатуру.

## Бюджетова промова пос. д-ра Олесницького

виголошена в соймі дня 27. жовтня 1903 при загальній дискусії над бюджетом з р. 1903 і 1904.

Сегорічна бюджетова дискусія застав нас, заступників руского народу в сїм соймі, в такій політичній ситуації, що наша участь в сїй дебаті мусить звернути ся передовсім на поле політичне; поки станемо говорити про фінансову сторону бюджету і єго цифри, мусимо сказати слово про загальне політичне положенє руского народу в краю. Ситуація велить нам зазначити наше становиско різко і безоглядно, коли наш голос має бути хочби слабим лише відгомном голосу і переконаня нашого народу, слабою лише ілюстрацією ситуації, коли маємо хоч в часті бути речниками сучасних поглядів нашої суспільности.

Перед нами лежать бюджети з двох років, з 1903. і 1904-ого. З цифер тих бюджетів бачимо, що на наш народ свадуть нові і то значні тягарі і обовязки; а хоч они в рр. 1903. і 1904. не перевищають дотеперішної міри, то вже гороскоп бюджету на р. 1905. і слідуючі грозять

значним підвищенем жертв, які людині краю, отже і наш народ, так задля удержання адміністративної машини краю, як і титулом контрибуції на будову кавалів, отже титулом відплати за дуже далекі і дуже проблематичні користи буде мусів поносити. Також жде нас величезний видаток 28,000.000 К в силу поведі до закону з дня 2. липня 1901 на регуляцію каналових рік і розширене регуляційних робіт в горішнім бігу рік, котрі належать до спільної з каналами сїти, та на забудованє гірських потоків і їх допливів.

З інавгураційної промови п. маршалка ми дізнали ся, що взагалі ціла акція регуляції рік в нашім краю має упасти всім тягаром своїм на наш край, що ми не можемо уважати її за якусь престацию із сторони держави і не маємо вигляду сподіватись від держави тої помочи, з якою она прийшла иншим краям, а мусимо узнати регуляцію наших рік за інвестицію краєву в найширшій значію сего слова та зробити її з повною свідомістю її економічної і фінансової далекосяглости. Отже знаємо, що і з сего боку стоїть перед населенєм нашого краю, отже й перед руским народом, перспектива великих і тяжких жертв.

Поносити жертви на удержанє краю і его інституцій може і повинна радо тая суспільність, котрій край і его управа дає в заміну услівя політичної екзистенції, котрій обезпечує розвиток її народности, плеканє національних і суспільних ідеалів, поміч в культурних змаганях; повинен поносити їх радо той народ, що чує ся в краю господарем а не наймитом, вольним громадянином а не гельотом. Радо понесе ті жертви той народ, в котрого руки вернуть они назад другим боком бюджетового мішка у формі дотацій для его заведень і інституцій, у формі підмог для его наукових і культурних змагань — народ, котрий знає, що сам буде рішати о розділі і призначеню тих жертв і не буде примушений глядіти, як кривавий его доробок обертається буде без его рішення і участя на цілі, вмірені прямо на его власне знищенє, та ждати, поки з богатого стола упривілейованих кине ся і єму окрухи, і то ще часто в такій формі і з такими застереженнями, що прийняті їх не позваляє ні людске достоїнство, ні честь народна. (Оплески Русинів).

З сего становиска глядять на сегорічні бюджети рускі послы; а се становиско своє приневолені они тим сильнійше зазначити в сій палаті, бо ніколи ще доси положене руского народу в Галичині не оправдувало сего становиска так сильно, як тепер.

І передше руский нарід не мав ніколи в краю ані в сїм соїмі тої рівноправности, яку заporučає всім народам австрійским конституція. Від давних літ привикли ми бачити себе відда-

ними на ласку і неласку соймової більшості, за котрою завжди стояло краве правительство з усім апаратом своїх властей і органів; нам приділено становиско народу другорядного, позбавленого можности рішати о собі і про себе та піддано нас під беззастанну курателю непрошених опікунів. Та все бодай від часу до часу чули ми і тут і в краю з противної сторони поодинокі голоси, признаючі нам хоч в теорії рівноправність, котрої ми в практиці ніколи не мали; все таки часом прокидали ся серед польської суспільности погляди, що вопіючі кривди руского народу не можуть бути основою успішного розвитку краю, не можуть давати виглядів навіть на будучність самого ж польского народу, маючи на оці завжди добро краю, манили ся рожевими надїями на зміну пануючої системи і помімо того, що ті надїї систематично заводили, що руска суспільність, тільки разів гірко розчарована, накликає їх заняти становиско рішуче або покинути тую безплідну арену соймової діяльности, з безпримірною лояльністю ішли по ній дальше, щоби дальше збирати на кождім кроці ті самі сумні досвіді. І ми, теперішні рускі послы, в сїм короткім періоді теперішнього соїму назвали тої самої долі.

Перед нашими очима стояли вимовні досвіді послідних літ: були криваві вибори парламентарні з р. 1897; були безкровні, але при помочи улїшених способів переведені вибори парламентарні з р. 1900; було те крайно прикре і понижуюче становиско наше в послідній каденції, котре приневолило руских послів до полишення соїму; були вибори соймові з р. 1901, переведені так само як попередні, і ми вийшли знов у зменшенім числі. Помімо того всего ми вступили до сего соїму з щирою волею трудити ся для добра краю, а становиско, заняте нами на вступі сїї каденції, становиско більше ніж умірковане, давало нам право ждати не вже якої будь зглядности, але хочби лиш захованя десогит з противної сторони. І чого-ж діждали ми тут в соїмі і в краю серед суспільности?

В соїмі дізнали ми судьби, котра буде відстрашаючим пряміром для всіх наших наслідників, які колинебудь будуть засідати в сїй палаті. Соїмова більшість не признала за відновідне числити ся з якогю небудь огляду з нашими голосами і нашими жаданями, хоч они були до крайности умірковані і хоч за ними все стояла воля цілого народу. Всі майже внесєня, які з нашої сторони були тут подавані, або залагоджено відмовно або утоплено в комісіях.

Навіть в такій справі, як розділ запомоги для діткених елементарними нещастями, не углядяв соїм нашого внесєня, щоби хоч часть сїї запомоги ухвалою зацєпнити для східної частя краю, діткеної не менше від західної, а у послідженої доси і що-до ратункової акції і

що до средств. Засадничий наш постулат, від котрого ніколи не відступимо — зміна виборчої ординації, — поставлений у формі найуміркованійшій, назначений на похоронє в комісії. Вправді похорон буде з парадом, бо в похороннім кондукті підуть аж три ексцеленції; але, хоч похоронений, діжде ся, здаєсь, сильнійшого ніж наш апелю, — апелю, від котрого потрясуть ся мури сїї палати. А тоді будете мусіли дати все відразу за те, що нині не хочете дати сїї дрібної крахти! (Живі оплески Русинів.)

Однак верхом наруги над нами і над цілим народом руским, а рівночасно небувалим приміром парламентарного насильства стала ся справа станиславівської гімназії. Не буду тепер широко розводити ся над нею; прийде она на дєвний порядок, і тоді буде час говорити о ній. Тут лиш скажу, що вже сам закон з р. 1857, на основі котрого ся справа тутка трактує ся, є тяжким ударом в лице цілого руского народу. Закон тої позваляє для вас закладати школи там, де уважасте за потрібне, а нас робить зависимим від вашої ласки. Ми против того закону ніколи не перестанемо виступати з усею силою. Ми не згодимо ся, щоби о вас рішано деінде, а деінде о нас!

А в инших справах що ми бачили в сїм соїмі? Не давнійше як перед двома годинами доконали ви, панове, акту крайно безправного, зверифікувалисьє вибір неважний. І ся верифікація неважного вибору є найсумнійшим свідомством, яке видав собі соїм. Се не є справа, над котрою можна би з легким сердцем перейти до порядку. Соїм повинен се відчути і зрозуміти, що, верифікуючи вибір, словняє не лиш акт свої власти, але й задачу найвишого трибуналу, котрий рішає в першій і послідній інстанції о найважнійшій справі, бо о важности найвишого акту горожанського. В такім разі уступити повинні всі згляди політичні, всі згляди на особи, а в кождім члені соїму повинна відозвати ся честь і совість судейска; а соїм, котрий не хоче чи не уміє станути на такім становиску, не є варт, щоби єму признати таку власть.

За те ухвалив соїм помімо протестів бюра праці і щедро дотував інституції і змаганя, вмірені против руского народу.

Се наші жнїва в сїм соїмі; се той здобуток, котрий понесемо відєи між наш народ і нашу суспільність, щоби ще раз дати наглядні докази, чого народ руский має надїяти ся від польської репрезентації і яке має бути его становиско суцротив неї.

(Дальше буде).

## Убити, щоб вилічити.

З французского. Графіа де Віллє де льІль Адама.

Незвичайну справу доктора Hallidonhill'a має розсліджувати в найблизнім часі суд присяжних в Лондоні. Ось факти:

Дня 20. мая м. р. два великі, передпокої знаменитого лікаря-спеціалїста quand mēme всіх недуг грудних перепопнені були клієнтами, що тримали, як звичайно, порядкові числа в руці.

При вході стояв в довгім, чорнім сурдуті контролор гонорарів; причинав від кожного входячого дві гвінеї, пробував їх доброту, бючи в них молоточком на стоячім побіч елегантнім ковалі, почім вимовляв автоматично: «All right!» (Добре!)

В оскленім габінеті, заставленім довкола великими полудневими ростинами в величезних яванських вазонках, сидів за столом малий доктор Hallidonhill з суворим лицем.

Побіч него, при невеличкім бюрку, секретар стенографував його короткі поручєня. При других дверях, убраних червоним аксамітом і золотим бортами, стояв слуга величезного росту, що мав обовязок виносити до сїний одного по другім хитаючих ся сухітників і садити їх на фотелю в спеціальній вїнді, що слускала ся долів, як лиш сакраментальне «дальше» дало ся чути.

Пацієнти входили з скляним і померклим

оком, обнажені по пояє, тримаючи од'ж під пахою; в тій хвилі доктор прикладав їм до плечий плєсиметр і трубку акустичну: Тик! так! пляф!

— Прошу глубоко віддихнути. — Пляф!

— Добре — досить.

Кілька хвилин пізнійше лікарство було приписанє і чути було: «Дальше».

Від трєх літ пересувалась така довга, бездушна процесія від години девятої до дванадцятої точно.

Нечаяно того власне дня, 20. мая, в самій девятій, якийсь рід довгого кістяка зі страшно запавшим видом, з голими грудьми, подібними до клітки, обтягнутої пергаміном, що підносили ся напрасно в пароксизмі короткого, вриваного кашлю, — одним словом живий труп, з кожущом з синіх лисів, закінченим на одно з високих рамен, війшов до габінету доктора, розставляючи ваге величезне кружало, самою скірою окриті ніжні дидочки, причім хапав ся довгих ростяв, щоб не впасти.

— Тик! так! пляф!

— До чорта. Ту нема що робити, — муркнув доктор. — Чи ж є коронер, щоби констатувати чийсь смерть? За тиждєнь виплюєте останки лївого легкого, а праве є немов сито. Дальше!

Слуга забрав ся вже до «внесєня клієнта», як знаменитий терапевт ударив ся в чоло і додав з особлившою насмішкою:

— Чи ви богаті, пане?

— Архиміліонер, — вихаркотїла ціла в слєзовах, нещасна особа, котру доктор Hallidonhill бажав собі так скоро виправити з нашої планети землі.

— В такім случаю най карита з ліжком відвезє вас на стацию залїзничу Вікторія. О одинадцятій експрес до Доверу. Звідтам судно. З Кале до Марсїї спальний вагон, добре огрітий! І до Ніци. Там через шість місяців жеруху в день і в почи без хліба, без вина, без овочів, без мяса, саму жеруху. Що другий день ложку дщєвої води з великою скількістю йоду. І знов жеруха, жеруха, жеруха, в порошках, плинні — всюдї жеруха... Одинока надїя. — Ще слівце: се мнїме средство лічничє, що мені ним все забивають голову, ущи, видаєсь мені більше чим дурниця. Приписую справді его, але ані капки в нього не вірю. Впрочім, всьо є можливе... Дальше!

Слуга наблизивсь ніжно до сухітника -Креза, посадив на мягонькім фотелю вїнди — і звичайна процесія сухітників, шкорбутників, бронхітників почалась в продовженю.

Шість місяців пізнійше, дня 3. падолиста, о самій девятій годині, якийсь великан з прошибаючим, хоть веселим голосом, котрого звук вправляв в дрожанє жиби в вікнах консультацийного габінету і листа ростяв, великан пуцоловатий, в богатім кожугі, діставивсь з нечуваною скороєстю, начє людска бомба, через ряди пожалуваня гідних клієнтів доктора Halli

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні року просимо наших Вп. Передплатників о своє відновленні передплати, зглядю о вирівнанні залеглостий та о приєднуванні нам нових передплатників.

На грошевих переказах просимо дуже чітко виписувати адресу: «Адміністрація часопису Руслан».

## НОВИНИ.

— **Календар.** В середу: руско-кат. Даниїла прор. рим.-кат. Давида кор. — В четвер: руско-кат. Севастіана; рим.-кат. Сильвестра.

— **Невдалий подвиг москвофілів в Бродях.** До роботи їх нема, але до пиятики і бурди все найдуться. Не дармо прецінь витирають собою львівські пинки, публікуючи пияцького резону і морали. Тут і уложили они план до виконання виданого з коломийської амбасаді паролю, щоби перебити в Бродях посольське справозданне пос. Барвіньського. Самі «благонядожні младенці» — як се посьвідчає наша дорічка з Бродів — вибрали ся туди. В піднітій стані сей дібранний кружок репрезентував страх яку велику силу! Сеж «широка русская натура»... А надто взяли ще з собою і польського підбрехача, який після приповідки: не застрілив ся, — бо ще має висіти, котрий мав рознести славу пияцького подвигу по польських часописях і роздуть его до як найбільших розмірів. Але те все їм не удало ся ні трохи, бо перелічили ся з місцевими брідськими відносинами. В сали зборів застали знатне число поважних осіб, які з призначенням і вдячністю прийшли вислухати снів довголітнього труженника на культурній і політичній почві галицько-руського народу. Всі корчемні дотени і неудалі заміти львівських «батярів» в свідчій з брідськими «свиноболми», розбивали ся об повагу і річевість виводів посла справоздавця. Кляж по скінчених зборах зааранжована галабурда зовсім минула свою ціль, і не викликала найменшого ефекту, екскреда-тор сумної пам'яті «Селянина», Антін Витовт Дем'ячук вислав до Dziennik-a polsk-ого ложну телеграму, в якій твердить, що пос. Барвіньського не допущено зовсім до голосу, почато кулакувати себе і обкидано президію яйцями, а пос. Барвіньському снівано «вічна пам'ять!» Ціла телеграма є ложною видумкою і дивуємо ся тільки, що редакція Dziennik-a замістила єї, а другі польські часописи повторили з каригідною легковірністю. Пос. Барвіньський промовляв через півтора годниці, не було жадних чинних звеняг, президія не обкидано яйцями, бо тоді вже анї єї анї поважної часті учасників не було на салі, коли запиті кацапи почали між собою вигукувати «вічна пам'ять» і занечистили сали кількома яйцями, щоби відтак мати підставу до своїх брїхонь в прасі. Впрочім для демонстрантів єї ложні телеграми є надто малою сати-факцією за се позорище, на яке виставили себе в Бродях в очах кожного приличного чоловіка. Теж з повною справедливою можемо ствердити, що се «вічна пам'ять» могло відносити ся тільки до їх власного, утопленого в трунках розуму і чести.

— **Ювілей М. Лисенка в Києві.** Наша редакція одержала вчера письмо з Києва з запросинами на свято Лисенкового ювілею. Запросини писані в державній російській мові звучать в перекладі:

Вповажані Панове! Київське Літературно-Артистичне Товариство, святкуючи 20-ого грудня (2. н. ст. січня) тридцятьп'ятилітній ювілей музикальної діяльності свого почесного члена, звісного українського композитора Н. В. Лисенка, має честь покірнійше просити Вас почитати своєю присутністю вечер в честь Ювілята, що відбуде ся в Купецькім Зборі.

Предсідатель Заряду В. Николаев.  
Секретар І. Стешико.

— **3 драм. Тов-а ім. Котляревського.** Засідане Виділу відбуде ся в четвер дн 31. с. м. о 7. год. вечером в комнатах Красного Союза Кредитового, Ринок ч. 10. — *Іван Боднар*, секретар.

— **Державний іспит з гімнастики на учителів гімнастики шкіль середніх і учительських семінарій з викладною мовою рускою і польською** зложили перед ц. к. іспитовою комісією у Львові пп. Юрко Семотюк, урядник «Дністра» і Євген Любич, студент філософії, оба члени учительського збору львівського «Сокола».

— **Нову Читальню «Просвіти»** отворено в суботу в Чукві, самбірського повіта.

— **Народне віче в Підгайцях** відбуло ся в салі повітової ради дн 17. с. м. при численній участі місцевих Русичів і селян з околиці. По економичнім рефераті о. Еліфанія Роздольського та політичнім викладі п. д-ра Андрія Могильницького заборали голос многі селяни, звертаючи увагу на байдужність нашого народу до справ загальних. Селянин Йосиф Біло зазначив, що в народних школах забивають дітям голову польською мовою, а не учать німецької мови так по-трібної в нинішніх часах на кождім кроці. Дальше бесідник жалував ся, що сільським дітям забороджено вступ до середніх шкіль через заведене мундурків і високої шкільної оплати. — В тім дусі віче ухвалило відповідні резолюції. В інших резолюціях висловлено довіре рускому клубови соймовому і послам-вірилетам. Крім того вислано телеграму до Є. Е. Митрополита Шептицького. — По вічу зібрані устроїли похід через місто, сьпіваючи «Не порас».

— **До громад стрийського повіта** видала тамішня філія «Просвіти» таку відозву: Філія «Просвіти» в Стрию, хоча дати почин до розвитку домашнього промислу на стрийськім Підгір'ю, а рівночасно хоча дати можливість фахового образования і тим самим дати можливість заробкованя охочим до того людям, наміряє віддати своїми заходами і своїми фондами на разі з селянських хлопців з стрийського повіта до фахових ткацких шкіль в цілі вивчення ткацтва і сам розписує конкурс. Старати ся о ті безплатні місяці науки можуть селянські діти, стрийського повіта, віку около літ 14, уміючі читати і писати, зовсім здорові, котрих родичі з зглядю опікуни на то згодять ся. Зголошувати ся належить найдальше до 15. січня 1904 р. на руки голови філії адвоката д-ра Олесницького в Стрию. Кандидати прийняті мають постарати ся о біле, одіж і постіль, все проче бере на себе виділ філії. — *Від виділу філії «Просвіти» в Стрию.*

— **Іменованя.** Цісар іменував приватного до-

цента львівської політехніки Вікт. Синевського надзвичайним професором хемічної технології на згаданий політехніці.

Між урядниками державних залізниць аванзували між иншими: В II етаті: Йосиф Ганічак у Львові до VI рангі, Віктор Валтарович у Львові до VII рангі, а Роман Ганічак у Львові до IX рангі. — В III етаті: Йосиф Заячківський в Станіславові до VI р. — В IV етаті: Віталіе Войнаровський у Львові до VIII р., а Дмитро Гутович в Дрогобичі, Михайло Кравчук в Чернівцях, Іван Памер-Топольницький в Остріві-Березовиці, Юліян Карачевський у Львові і Йосиф Буряк в Хриплії до IX р. — В V етаті: Дмитро Красножон в Станіславові і Гнат Касілі у Львові до IX рангі.

— **Визиск робітників на границі.** Вже нераз доносили краєві часописи, що галицькі робітники, вертаючи з Прусе, падуць жертвою несовісного визиску при зміні грошей на залізничнім дворці в Мисловицях. Тепер доносять про такий факт. Оноді задержала ся в Мисловицях громадка около 40 людей, що походять з чесанівського повіта, а вертали з роботи аж із Швеції, де працювали кілька місяців. В Мисловицях мінали шведські корони, за котрі плачено їм там по 1 К 6 с на паші гроші. Коли прибули до Освєцьїма, довідали ся, що освєцьїмські векслярі могли заплатити їм з виском по 1 К 28 с за шведську корону. Після поліційного обчислення, бднях робітників визискали в той спосіб на квоту найменше 500 К.

— **Гімназіяст вломником.** До комісаріату черновецької поліції відставлено оноді якогось А. Остафійчука, що був асенгерований і не ставив ся до війська. Поліційне слідство виказало, що Остафійчук належить до зорганізованої ватаги злодіїв, що допускала ся сьмілих крадежий з вломанем. На основі зізнаня Остафійчука і інших членів ватаги стверджено, що провідником ватаги є якийсь гімназіяльний ученик.

— **Гріз-а пригода** при електричнім трамваю лучила ся дн 16. с. м. в Берліні. Віліям Давізон, англійський інженер, що прибув з двома товаришами, аби оглянути берлінські фабрики оружя, їхав електричнім трамваем до Шарльоттенбурга і стояв на заднім помості воза. На розі одної улиці трамвай задержав ся; якась панна бігла до него, але кондуктор не побачив єї, дав сигнал і віз рушив. Молода дівчина, аби дістати ся до воза, вискочила на ступінь задного помоста, але втратила рівновагу і захитала ся. Тоді Давізон вхопив єї сильно за руку. Однак дівчина стратила цілком свідомість і замість подати ся наперед — потягнула Давізона з такою силою за собою, що обоз випав з воза на улицю. Її не стало ся нічого, але Давізон ударив так сильно головою о брук, що розбив собі черев і перевезений до шпиталю за кілька годни помер. Розпука дівчини, що стала причиною его смерти, була дуже велика. Відведено єї до дому, де показало ся, що то 17-літня дочка барона Райнбабена, німецького міністра скірбу.

— **Пам'ятка по матери.** Сьв. Отець Пій X, як пише Gaulois, приймав оноді на аудієнції єпископа з Піяценци, Скалярініого. В часі розмови Сьв. Отець витягнув свій годинник, старий ніклевий і зовсім лочорнійлий. Єпископ споглянувши на годинник і усміхнувся, почим як давний сердечний приятель Пій X відозвав ся словами:

donhill'a, передер ся без білету до sanctuarium князя науки, що, як звичайно, холодний, в елегантній одіжці, сидів за своїм столом.

Зловивши доктора в пів тіла, великан підніс его як перце і зрошуючи мовчки слезами бліді, виголені лица знаменитого практика, почав его обділювати на спосіб славних нормандських няньок, аж лоскіт розходив ся по кімнаті.

Відтак зложив задиханого і в пів здушеного на зеленім його фотелю.

— Два мільони? Хочете? Або три? Так кричав великан, страшна, живуча реклама.

— Я вам винен віддих, сонце, добре відживлюване, воскресні пристрасти, жите, всьо! Жадайте від мене нечуваного винагородження; палить мене бажанє, щоб вам вишлїти мою вдяку.

— Ах, щож се за варият? Викинути его! пробубонів вкінці остовпїлий лікар.

— Але ні, але ні, гукнув великан з поглядом боксера, перед котрим слуга відступив ся мимовільно. — В сути річи розумію, що навіть ви, мій спасителю, не можете мене пізнати. Я єсьм той чоловік з жерухою, той цілковитий кістяк, той погибший чоловік. Ніцца! Жеруха, жеруха, жеруха! Я відбуду своє піврїче і ось ваше діло. Чекайте. Послухайте сего!

І почав тарабанити по грудній клітці кулаками, що розбила-б черев першому-ліпшому преміованому бикови з Міддесє.

— Га! крикнув доктор, зриваючись на ноги, ви є... Що? ви є тим вмараючим, що...

— Так, по тисяч разів так! Се я сам, — ричав великан. — Вчера вечер, ледво я висїв на беріг, замовчав вашу статую з бронзу. Моя голова, що будете похоронені в Вестмінстері.

Кинув ся на велику софу, котрої пружини застогнали під тягаром.

— Ах, яке щастє жити, — зітхнув з блаженним усміхом погідної екстази.

На два скорі, шепотом висказані слова лікаря, — писар і слуга виїшли з кімнати.

Зіставши сам з воскреслим, Hallidonhill спокійний, блідий та холодний в мовчаню первовим зором приглядав ся кілька хвилини великанови.

Нараз приблизивсь до него швидко.

— Позвольте перед усього, воркнув дивним тоном, що здійму отсю мушку зі скрани.

І видобувши з кишені короткай револьвер бульдог, випалив двічі, раз по раз, в артерію лівої скрани.

Великан впав з розторощенним чередом, обрякуючи килим габінету своїм «вдячним» мозком, тріпаючи хвилину в агонії руками.

Десять різів ножичками, і кожух, одіж, біле перетаті якнебудь, відкрили голу грудь. Поважний оператор одним різом свого довгого ножа хірургічного розпорів єї з гори до долу.

Чверть години пізнійше, як виїшов констабль до габінету, просячи доктора, щоби схотів за ним пійти. Сей послідний сидів спокійно за своїм столом з великою люпою в руці і роз-

сліджував з нечуванім занятєм пару величезних легких, лежачих на скроваплєнім пульти.

Сей геній пробував в особі тої людини здати собі справу з архичудного ділани жерухи, що гоїла і відтворювала заразом.

— Пане констаблю, сказав доктор, встаючи, я вважаю за вказанє посьвятити сю людину, позаяк безпосередна автосия могла мені відкрити спасаючу підмогу для вроджучої єї і карловатїночой деревини людскости. Тому не вагував ся я — признаю се — ні хвилики і посьвятив своє сумліне своєму... обовязкови.

Не треба додавати, що знаменитого доктора випущено на волю по зложеню кавці, бо свобода его є далеко потрібнійша для людей, чим увязненє. Ціла особливіша пригода має прийти як-раз під розслід лондонського суду присяжних.

Ах, які чудові оборонні мови читати ме Европа!

Всьо велить мати надію, що се великої ваги убийство не заведе нашого лікаря на шибеницю в Нюгат, бо Англіїці люди розсудні, понимають ліпше чим ми, що виключна любов будучої людскости при повній погорді і легковаженю людий нині живучих, є однаково пружиною, яка будь що-будь повинна уневиїти хотьби й найдальше ідучих великодушних борців науки.

Перевів К.

